

Randaberg kommune

15/13395

Fylkesmannen i Rogaland
Postboks 59 Sentrum

4001 STAVANGER

Arkivsaknr.	Arkivkode	Avd/Sek/Saksb	Deres ref.	Dato:
15/2172-15	002	KOM/FEL/TMH		23.06.2016

MELDING OM VEDTAK: KOMMUNEREFORMEN

Kommunestyret behandlet i møte 22.06.2016 sak 40/16 . Det er fattet følgende vedtak:

- Med bakgrunn i spørreundersøkinga i Randaberg kommune, og folkeavstemmingane i dei andre tre kommunane, ser kommunestyret Utstein-alternativet som uaktuelt.
- Ein stor regionkommune med utgangspunkt i Stavanger og Sandnes er og uaktuell så lenge Sandnes og Sola ikkje vil gå saman med Stavanger.
- Å bli innlemma i Stavanger kommune gir ingen vesentlege gevinstar, hverken for Stavanger kommune eller Randaberg kommune. Stavanger løyser ikkje sine arealproblem, samferdselsproblem eller samfunnsutviklingsutfordringar. Ei slik løysing vil i tillegg kunna gi ulemper for innbygarane i Randaberg kommune i form av svekka lokaldemokrati og større avstand til tjenestane. Fleksibiliteten i ein mellomstor kommune vil og forsvinna.
- Randaberg kommune er ein mellomstor norsk kommune med sunn økonomi som gir gode tjenester til sine innbygarar.
- Randaberg kommune er stor nok til å ha den kompetansen som er nødvendig for å driva ein kommune på ein god måte, både nå og i framtida.
- Randaberg kommune vil fortsetta samarbeidet med dei andre kommunane i regionen om felles oppgaver og samfunnsutvikling, gjennom dei interkommunale selskapa me har saman i dag.

Saksframlegg

Arkivsak: 15/2172-9
Sakstittel: KOMMUNEREFORMEN

K-kode: 002

Saken skal behandlast av:

Formannskapet

Kommunestyret

Rådmannen si tilråding til vedtak:

- Med bakgrunn i spørreundersøkinga i Randaberg kommune, og folkeavstemmingane i dei andre tre kommunane, ser kommunestyret Utstein-alternativet som uaktuelt.
- Ein stor regionkommune med utgangspunkt i Stavanger og Sandnes er og uaktuell så lenge Sandnes og Sola ikkje vil gå saman med Stavanger.
- Å bli innlemma i Stavanger kommune gir ingen vesentlege gevinstar, hverken for Stavanger kommune eller Randaberg kommune. Stavanger løyser ikkje sine arealproblem, samferdselsproblem eller samfunnsutviklingsutfordringar. Ei slik løysing vil i tillegg kunna gi ulemper for innbygarane i Randaberg kommune i form av svekka lokaldemokrati og større avstand til tjenestane. Fleksibiliteten i ein mellomstor kommune vil og forsvinna.
- Randaberg kommune er ein mellomstor norsk kommune med sunn økonomi som gir gode tjenester til sine innbygarar.
- Randaberg kommune er stor nok til å ha den kompetansen som er nødvendig for å driva ein kommune på ein god måte, både nå og i framtida.
- Randaberg kommune vil fortsetta samarbeidet med dei andre kommunane i regionen om felles oppgaver og samfunnsutvikling, gjennom dei interkommunale selskapa me har saman i dag.
- Randaberg kommune fortsetter som eigen kommune

Grunnlagsdokumenter:

Intensjonsavtale Utstein (vedlagt)

Utfyllande informasjon, intensjonsavtalen (vedlagt)
Brev frå Fylkesmannen om kommunereforma den 15.04.2016 (vedlagt)
Fakta om Randaberg kommune (vedlagt)
Resultat av spørreundersøking (vedlagt)

Bakgrunnen for saka:

Randaberg kommune sitt utgangspunkt i kommunereforma har vore at ein ønsker å fortsetta som eigen kommune. Derfor hadde me fleire politiske rundar før kommunen vart med på den felles utgreiinga til åtte kommunar på Jæren og Stavanger-halvøya. Konklusjonen på denne utgreiinga frå Randaberg kommune si side var at ein ikkje ville vera med på vidare «nabopratt» med Stavanger, Sandnes og Sola. Me såg heller ikkje behovet for å utgreia kommunesamanslåing med øykommunane i nord. I januar i år hadde formannskapet møte med Fylkesmannen i Rogaland, og Randaberg kommune oppfatta det som om Fylkesmannen ikkje syns kommunen hadde gjort jobben sin i forhold til kommunereforma. Med bakgrunn i dette har kommunen hatt ein prosess med nabokommunane i nord om Utstein kommune.

På kommunestyremøte 12. mai 2016 vedtok kommunestyret at intensjonsavtalen om Utstein kommune skulle leggest til grunn for folkehøyring, og for ein eventuell Utstein kommune frå 2020. Folkehøyringa vart gjennomført som ei spørreundersøking i tidsrommet 1-8 juni 2016.

Denne saka oppsummerer korleis kommunereforma har blitt behandla i Randaberg kommune og er Randaberg kommune si sluttbehandling av denne.

Når kommunane har fatta vedtak om kven dei eventuelt vil slå seg saman med innan 1. juli 2016, skal fylkesmennene teikna sine forslag til kommunekart for kvart fylke innan 1. oktober. Basert på vedtak og saksframstilling frå kommunane, saman med innstilling frå fylkesmennene, skal Stortinget fatta vedtak om nye kommunar våren 2017.

Saksopplysningar:

Randaberg kommune har behandla kommunereforma i mange saker dei to siste åra. Desse sakene inneheld mykje bakgrunnsinformasjon som ikkje blir lagt ved i denne saka, men som kan finnast på kommunen sine heimesider. Her er ei kort oppsummering av det som har skjedd:

- KST 19/6-14 (sak 48/14). Vedtak om ikkje å utgreia samarbeid med Rennesøy, Finnøy og Kvitsøy kommunar, og at Randaberg vil fortsetta som eigen kommune
- KST 19/9-14 (sak 51/14). Vedtak om at Randaberg kommune på nåverande tidspunkt ikkje ønsker å ha samtalar med andre kommunar
- KST-16/10-14 (sak 69/14). Vedtak om å vera med i Jærrådet si utgreiing om kommunereforma (=utgreiinga til 8 kommunar i Stavanger-regionen). Presisering i vedtaket om at kommunegrenser ikkje skal vera ein del av denne utgreiinga.
- KST 19/3-15 (sak 23/15). Statusrapport om felles utgreiing tatt til orientering. Ekstra vedtakspunkt: «*Randaberg kommunestyre ber ordføreren svare positivt på henvendelsen fra ordføreren i Finnøy om samarbeid ang kommunereform.*»
- KST 10/9-15 (sak 65/15). Rapport frå utgreiing lagt fram. Vedtak om at Randaberg kommune forstetter som eigen sjølvstyrt landbrukskommune. I tillegg presisert at Randaberg kommune ikkje vil ta initiativ til andre nabosamtalar.

- KST 11/2-16 (sak 2/16). Orienteringssak om kommunereforma til nytt kommunestyre. Vedtak om nabopratt med Rennesøy, Finnøy og Kvitsøy kommunar, og om folkehøyring gjennom spørreundersøking.
- KST 12/5-16 (sak 28/16). Vedtak om folkehøyring/spørreundersøking og intensjonsavtale om Utstein kommune.

Proessen rundt Utstein kommune har vore god, og kommunane vil ha nytte av arbeidet uavhengig av om dei slår seg saman eller ikkje. Resultata av prosessen (intensjonsavtale med vedlegg) er kommunisert med innbyggjarane i alle kommunane, og det har vore stor debatt om alternativet i ulike media.

I spørreundersøkinga i Randaberg kommune fekk eit representativt utvalg (1 000 personar) av innbyggjarane over 16 år eitt spørsmål om kommunereforma med to alternative svar:

1. Ønsker at Randaberg fortsetter som egen kommune
2. Ønsker at Randaberg slår seg sammen med Rennesøy, Finnøy og Kvitsøy, også kalt Utstein-alternativet

I tillegg til dette vart det innhenta opplysningar om alder og kjønn. Det vart og registrert om innbyggjaren ikkje ønsker å svara på spørsmålet, eller svarer at dei ikkje veit kva dei ønsker.

Resultatet av spørreundersøkinga vart slik:

Ønsker at Randaberg kommune fortsetter som eigen kommune: 62,2 %
 Ønsker at Randaberg kommune blir ein del av Utstein kommune: 26,2 %
 Veit ikkje: 8 %
 Vil ikkje svara: 3,7 %

Rennesøy og Kvitsøy hadde folkeavstemming om kommunereforma 1. juni, Finnøy 8. juni. Resultata vart slik:

Kommune	Spørsmål	Ja	Nei	Valgdeltaking
Rennesøy	Slå seg saman	56,7 %	38,9 %	47,1 %
Kvitsøy	Slå seg saman	18,3 %	78,5 %	54,2 %
Finnøy	Slå seg saman	67,9 %	28,8 %	48,1 %

Finnøy og Rennesøy hadde i tillegg spørsmål om ein ønska å slå seg saman med Stavanger eller danna Utstein kommune. Resultata på det vart slik:

Kommune	Spørsmål	Utstein	Stavanger
Rennesøy	Utstein eller Stavanger	38,9 %	46,0 %
Finnøy	Utstein eller Stavanger	8,9 %	75,0 %

Alle kommunar skal fatta vedtak om kommunereforma innan 1. juli 2016. Utstein-kommunane har fastsett kommunestyremøte på desse dagane i juni:

Kommune	Møtedato ordinært møte

til tjenestane og mindre lokaldemokrati. Ein slik ny kommune vil ikkje bidra vesentleg til at samfunnsutviklinga blir meir samordna i regionen.

Når det gjeld alternativet Utstein skreiv rådmannen i KST-sak 65/15 dette: «*Vi ser at øykommunene i nord og vest kan ha utfordringer i forhold til ønsket størrelse for framtidens kommuner. Rådmannen ser ikke dette som noe godt alternativ for Randaberg kommune. Alternativet gir få fordeler i forhold til dagens struktur, og vil kreve mye for å få en homogen kommune, både i forhold til ulike kulturer og geografi.*»

Nokre fordelar med Utstein kommune kan likevel vera:

- Ein større kommune med 20.000 innbyggjarar kan ha breiare kompetanse enn kommunane på 11.000 innbyggjarar og mindre kan ha kvar for seg. Dette ser me gjennom at me i dag har felles barneverntjenester og PPT i dei aktuelle kommunane.
- Dei fire kommunane har i dag spisskompetanse innan ulike delar av landbruk/havbruk. Ein samla kommune vil bli styrka på desse områda og kan framstå som ein grønn, dynamisk og framtidsretta kommune.
- Dei fleste Utstein-kommunane taper på nytt inntektssystem. I forhold til tall som tidlegare er vist er tapa mindre, i alle fall dei første åra. Dette delvis fordi effekten av strukturkriteriet er halvert i prosessen. Men og fordi me først i kommuneproposisjonen såg effekten av inntektsgarantiordninga(INGAR) som garanterer at ingen kommunar får for store tap ved omleggingar av inntektssystemet. Me vil fortsatt få tilskott til samanslåingsprosessen, og me vil reversera dei største utslaga av nytt inntektssystem om me slår oss saman. Men når tapa blir mindre, blir og gevinsten av ikkje å få tapa mindre.

Utfordringar med Utstein kommune i forhold til å fortsetta som Randaberg kommune er blant anna:

- Ei meir spreidd busetting og ulike lokalsentra. Er Randaberg eit naturleg sentrum for resten av kommunen, eller vil ein slita med lokaliseringsdebattar i uoverskueleg framtid?
- Utstein kommune løyser lite av utfordringane på samfunnsutvikling som Randaberg kommune må forholde seg til
- Kommunikasjonen internt i Utstein kommune er ikkje god slik det er nå, og delar av Utstein kommune (Finnøy) er nærare knytta til Stavanger enn Randaberg kommunikasjonsmessig (hurtigbåt).

Innbyggjarene i alle dei fire Utsteinkommunane har sagt nei til Utstein kommune. Resultatet i Rennesøy er mest uklart, der det er jamnt mellom dei som vil ha eigen kommune og dei som vil slå seg saman. Dei to alternativa Stavanger og Utstein kjem og ganske likt ut. I Kvitsøy har innbyggjarane gitt eit tydeleg nei-signal til samanslåing, mens det i Finnøy er stort fleirtal for å slå seg saman med andre kommunar, og Stavanger har klart fleire tilhengerar enn Utstein.

I Randaberg kommune avviste innbyggjarane Utstein-alternativet. Den statistiske konklusjonen er at det er 95 % sannsynleg at blant alle over 16 år som bur i Randaberg kommune, er mellom 59 % og 65 % for at Randaberg heller ortsetter som eigen kommune. I ei folkeavstemming der 40 – 60 % av innbyggjarane stemmer, veit me ikkje noko om dei som stemmer i forhold til dei som ikkje stemmer (representativitet). Me kan derfor ikkje i like stor grad trekka slutningar

om kva alle meiner ut få ei folkeavstemming. Men me får ei eksakt telling av meininga til dei som faktisk stemmer.

I spørreundersøkinga vart det ikkje spurt om innbyggjarane ville slå seg saman med Stavanger kommune (to kommunar aleine, eller saman med Rennesøy og Finnøy). Det ville vore vanskeleg for innbyggjarane å ta stilling til eit slikt alternativ når hverken dei eller politikarane i dei to kommunane veit noko om korleis eit slikt alternativ eventuelt skulle sjåast ut. Randaberg kommune har ikkje hatt samtalar med Stavanger kommune om konkrete samanslåingsalternativ etter at me gjekk ut av forhandlingane om Nord-Jæren for eitt år sidan. Det ville vore useriøst å kasta eit heilt nytt og ikkje diskutert/utgreia alternativ inn i spørreundersøkinga i siste sekund.

Tvangssamanslåing?

Når så mange kommunar i heile landet ser ut til å ikkje villa slå seg saman, har spørsmålet om tvang i kommunereforma blitt diskutert. Dette spørsmålet har og blitt reist knytta til at det ser ut som eit realistisk alternativ at Stavanger, Rennesøy og Finnøy slår seg saman til ein kommune («nye Stavanger kommune» eller «Sør-Ryfylke kommune»?). Mange meiner det då er naturleg at Randaberg kommune blir ein del av denne nye kommunen, og at Fylkesmann/Storting vil bruka tvang for å få dette til.

Rådmannen forholder seg til at kommunereforma i utgangspunktet skal vera frivillig, og at tvang skal brukast unntaksvis når ein (eller fleire) kommunar står i vegen for ei god løysing for andre kommunar (og for heilskapen).

Då kommunereformen vart starta i 2014 presiserte Stortinget at denne skulle vera frivillig: *«Samtidig er flertallet opptatt av at det skal være reell frivillighet for de kommunene som deltar i sammenslåingsprosesser. Dersom kommuner etter en helhetlig vurdering og etter å ha innhentet synspunkter fra sine innbyggere konkluderer med at sammenslåing ikke er aktuelt på det nåværende tidspunkt, er dette en konklusjon flertallet mener må respekteres.»*

Dette bygger på Sttingsvedtak frå 1. juni 1995 i etterkant av reformforslaget om kommunestrukturen i Sttingsmelding nr 32 1994/95:

«Sttinget ber regjeringen legge til grunn at framtidige endringer i kommunestrukturen ikke skal omfatte kommuner der kommunestyret eller innbyggerne i en folkeavstemning har gått mot kommunesammenslåing.»

Dette vedtaket kom året etter at Fredrikstad og omlandskommunane vart samanslått trass i nei-fleirtal i alle kommunane det gjaldt.

Rådmannen kan ikkje sjå at det er tungtvegande grunnar for tvang mot Randaberg kommune hvis det blir vedtak om Nye Stavanger kommune med Stavanger, Rennesøy og Finnøy som deltakarkommunar. Dersom Finnøy og Rennesøy (eller bare Finnøy) kommunar som småkommunar frivillig velger å slå seg saman med ein større kommune (Stavanger), er dette heilt i tråd med intensjonane i kommunereforma. Det å tvangsinnlemma nabokommunen i den nye kommunen er i utgangspunktet ikkje det.

I tabellen under har rådmannen vurdert nokre forhold som vanlegvis blir brukt som argumenter for tvangssamanslåing opp mot Nye Stavanger kommune og Randaberg kommune. Rådmannen presiserer at vurderingane under ikkje er argumenter for eller mot

kommunesamanslåing generelt eller i dette spesielle tilfellet, men ei vurdering av kjente argument for å bruka tvang for å få det til.

Forhold	Vurdering	Kommentar
Kommunikasjon	For (lite vesentleg)	Innbyggjarane i Nye Stavanger kommune må køyra to kilometer på statleg europaveg (E39) gjennom Randaberg for å komma til og frå bydelane Rennesøy og Finnøy
Geografi	For (ikkje vesentleg)	Nye Stavanger kommune vil høyra saman som ei naturleg eining utan Randaberg kommune. Både Rennesøy og Finnøy er knytta til Stavanger via sjøen. Stavanger og Rennesøy har felles grense i dag på Åmøy. Rennesøy og Finnøy kommunar vil framstå som ein del av Nye Stavanger kommune på same måten som byøyane gjer det i dag. Finnøy vil fortsatt ha hurtigbåt frå Judaberg til sentrum av Stavanger som ei viktig samferdselsåre. Stavanger vil som nå ha grensa mot nord midt på ei øy. I dag på Åmøy, i Nye Stavanger på Ombo. Randaberg kommune har i dag grense på land mot Stavanger og grense i sjø mot Stavanger, Sola, Kvitsøy og Rennesøy. Med nye Stavanger kommune vil Randaberg ha grense på land mot Stavanger og grense i sjø mot Sola, Kvitsøy og Stavanger.
Kompetanse	Ikkje vesentleg	Dette har vore eit argument for å slå saman Rennesøy og Finnøy kommunar med andre større kommunar. Dei meiner dei er for små til å få tak i den kompetansen dei treng for å gi innbyggjarane gode tjenester, i alle fall i framtida. Randaberg kommune er ein mellomstor norsk kommune, og me har i liten grad hatt spesifikke problemer med å rekruttera og beholda rett kompetanse. Me har opplevd problemer med å rekruttera visse yrkesgrupper, men då har det i hovudsak vore ei felles utfordring for heile regionen og/eller kommunesektoren. Då me oppretta felles barnevern med Rennesøy og Finnøy i 2014 var det etter oppfordring frå Fylkesmannen. Me hadde eit godt barnevern med god og nok kompetanse, og Fylkesmannen meinte at me med bakgrunn i dette og burde kunna ta ansvar for barnevernet i dei to andre kommunane (som hadde store problemer med å få nok og rett kompetanse til sine barnevern). Dei siste tilsyna Randaberg kommune har hatt frå Fylkesmannen, og forvaltningsrevisjonsprosjekta kontrollutvalget har fått gjennomført, konkluderer med at me i hovudsak har god kompetanse og gode systemer der me har blitt granska.

Regionalutvikling	Ikkje vesentleg	<p>Dei regionalpolitiske utfordringane i Stavangerregionen får inga løysing av Nye Stavanger kommune, eller av at denne eventuelt og omfatter Randaberg kommune. For å løysa desse utfordringane må ein minst danna ein ny kommune som består av Stavanger, Sandnes, Sola, Randaberg og dei av nabokommunane som ser denne storkommunene som tenleg. Fram til ein slik kommune eventuelt blir etablert, vil det vera fylkesnivå (eller regionalt nivå) som har eit overordna ansvar for mange av desse områda.</p>
Lokaldemokrati	Mot	<p>Randaberg kommune har eit velfungerande lokaldemokrati. I Nye Stavanger kommune vil innbyggjarane i Randaberg bli fjernare frå politikarane. Randaberg kommune har gjennom ein lang og omfattande prosess vurdert kommunereforma. Ei kommunesamanslåing er ein krevande prosess. Sjølv om Nye Stavanger kommune vil bli ein stor kommune som «overtar» eit par-tre småkommunar, vil det likevel vera utfordrande å få til ein slik prosess på ein god måte. Dersom kommunestyret i Randaberg vedtar å fortsetta som eigen kommune, vil ei tvangssamanslåing i mange år forvanska samanslåingsprosessen for heile den nye kommunen.</p>
Interkommunale samarbeid og selskap	Ikkje vesentleg	<p>Randaberg kommune er med i mange interkommunale samarbeid av ulike slag (IKS, IS, AS og stiftelsar). Ei grunngjeving for kommunesamanslåing har vore å få vekk slike selskap for å styrka den demokratiske styringa av områda selskapa forvalter. Me eig mange av desse selskapa saman med både Stavanger, Rennesøy og Finnøy. Men i dei fleste samarbeida er det langt fleire kommunar med, slik at selskap vil bestå uavhengig av Nye Stavanger kommune eller ikkje. Eksempel på slike selskap er Lyse, IVAR, Rogaland Brannvesen, Rogaland Revisjon, Ryfylke friluftsråd, Stavanger interkommunale havn, osb. PPT og Barnevernet vil bli overflødige / fasa ut i Nye Stavanger kommune (men og i Utstein kommune). Me har nå felles legevakt saman med Stavanger og Sola (Stavanger er vertskommune for Randaberg og Sola). Avtalen mellom Stavanger og Randaberg vil bli overflødig i Nye Stavanger kommune.</p>
Areal/jordvern	?	<p>Randaberg kommune består i stor grad av aktiv jordbruksjord, og har langsiktige grenser som respekterer dette. Nye Stavanger kommune vil kunna leggja ekstra press på jordbruksjord i</p>

		Randaberg, om Randaberg kommune skulle bli ein del av denne. På den andre sida vil det å spara jord i Randaberg, bli kunna brukt som argument for å bygga ut og fortetta i «gamle» Stavanger kommune i Nye Stavanger kommune.
Kommunestorleik	Uvesentleg (mot?)	Randaberg er Norges minste landkommune. Men me er ein mellomstor kommune når det gjeld innbyggjarar, og vil sannsynlegvis voksa til å ha ekspertutvalget sin «minimums»-storleik med 15-20.000 innbyggjarar om nokre tiår. Det at me er liten i areal gir oss ein kommune som er oversikteleg og lett å gi tjenester i. Mange har hevda at optimal kommunestorleik for å kunna gi gode og effektive tjenester er 20-30.000 innbyggjarar. Randaberg kommune er nærare dette enn Nye Stavanger kommune vil bli. Eit argument for samanslåing er at små kommunar ikkje er «robuste» nok til å kunna ta i mot framtidige nye kommunale oppgaver. Foreløpig er det ikkje mange nye oppgaver som er foreslått overført til kommunane, men tannhelse er ein forholdsvis stor tjeneste som er foreslått overført frå fylket til kommunane. Delar av psykiatrien er og diskutert om kan overførast til kommunane. I Randaberg helsesenter som blir bygd neste år blir det utvida lokaler for tannhelsetjenesten. I same område ligg i dag Ryfylke DPS avd. Randaberg. Rådmannen meiner derfor at Randaberg kommune på begge desse to områda i utgangspunktet er godt skodd til eventuelle endringar i ansvarsforholda.

Konklusjon

Med bakgrunn i folkeavstemmingane i dei andre tre kommunane, og spørreundersøkinga i Randaberg kommune, ser rådmannen Utstein-alternativet som uaktuelt.

Ein stor regionkommune med utgangspunkt i Stavanger og Sandnes er og uaktuell.

Rådmannen vil derfor tilrå at kommunestyret fatter vedtak om å fortsetta som eigen kommune, og at dei grunngjer konklusjonen i vedtaket sitt.

Saksbehandlar: **Per Blikra**
Tjenesteområdesjef:

Kva planar har dette konsekvensar for:

Dei fleste

Særutskrift:

Fylkesmannen i Rogaland

Dokid: 18018809 (15/2172-8)
UNDERTEGNET INTENSJONS-AVTALE -
KOMMUNEREFORMEN - RANDABERG -
KVITTSØY - RENNESØY - FINNØY

22 APR 2016

FOR FOLK
OG FE

Intensjons-avtale

MANGE
RANDBY
RØNT

KMS IDENTITET
DE HIMMEL

Det er den draumen

Det er den draumen
Det er den draumen me ber på
at noko vidunderlig skal skje,
at det må skje -
at tidi skal opna seg,
at hjarta skal opna seg,
at dører skal opna seg,
at kjeldor skal springa -
at draumen skal opna seg,
at me ei morgonstund skal glida inn
på ein våg me ikkje har visst um.

Olav H. Hauge

Fire ordførere puster lettet ut på Tungenes fyr etter at forhandlingene er avsluttet, f.v. Mirjam Ydstebø (Kvitsøy), Kristine Enger (Randaberg), Henrik Halleland (Finnøy) og Dagny Sunnand Hausken (Rennesøy).

1.0. Innledning

Randaberg, Rennesøy, Finnøy og Kvitsøy har gjennomført nabosamtaler, og i fellesskap framforhandlet en intensjonsavtale med mål og prinsipper for eventuell etablering av en ny kommune. Som vedlegg til avtalen er det utarbeidet kortfattet utfyllende informasjon til enkelte av punktene.

I forkant av nabosamtalene har kommunene - hver for seg og sammen med andre kommuner - gjennomført prosesser for å utrede hvordan eventuelle endringer i dagens kommunestruktur kan bidra til å oppfylle regjeringens mål med kommunereformen:

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver

Prosessene har vist at å bygge en ny og større kommune vil kunne ha positive virkninger og gi nye muligheter. Samtidig er det en felles erkjennelse at sammenslåing av fire forskjellige kommuner også har ulemper og kan medføre krevende utfordringer. Det er enighet om at arbeidet med å utvikle en ny bærekraftig kommune må bygge på felles styrke og verdier, og preges av gjensidig tillit, likeverdighet, raushet og respekt for hverandres ståsted.

Dersom kommunestyrene gjør vedtak om sammenslåing, vil det bli innledet dialog med Stavanger og Hjelmeland med sikte på å innlemme Austre Åmøy og hele Ombo i den nye kommunen. Innbyggerne skal høres i en slik prosess.

2.0. Videre prosess

Intensjonsavtalen skal inngå som en viktig del av beslutningsgrunnlaget når de fire kommunestyrene innen 1. juli 2016 skal ta endelig stilling til sak om framtidig kommunestruktur. Innbyggerne skal i forkant høres gjennom folkeavstemning eller innbyggerundersøkelse.

Ved eventuelt vedtak om kommunesammenslåing, skal kommunene nedsette ei Fellesnemnd med delegert myndighet og ansvar for videre oppfølgingsarbeid, med sikte på å etablere den nye kommunen fra 01.01.2020. Det vil være behov for å utrede nærmere og avklare en rekke faglige og organisatoriske spørsmål og utfordringer.

3.0. Kommunenavn, visjon og hovedmål

Kommunene anbefaler at Utstein kommune blir navnet på en ny kommune bestående av Randaberg, Rennesøy, Finnøy og Kvitsøy.

De fire kommunene vil etter et eventuelt vedtak om sammenslåing sette i gang en prosess for å utarbeide felles visjon og kjerneverdier, samt nytt kommunevåpen. Ansatte og innbyggere vil bli invitert til å bidra med ideer og innspill i prosessen.

En ny Utstein kommune skal bygge på de fire nåværende kommunenes sterke sider og særegenheter. Lokal identitet og nærdemokrati skal ha høy prioritet. Kommunen skal bli en attraktiv kyst- og kulturkommune, preget av et mangfold av inkluderende lokalsamfunn med stort folkelig engasjement, gode velferdstjenester og et vekstkraftig næringsliv.

Utstein kommune skal være en foregangskommune på blant annet disse områdene:

- Kystkultur, kulturlandskap og kulturminne.
- Verdiskaping og kompetanse – med spesiell tyngde innen landbruk, havbruk og maritime næringer, samt teknologi fra energisektoren.
- Jordvern, høy miljøstandard og grønn energi.
- Frivillighet som "sosialt lim" og lokal utviklingskraft.
- Kombinasjon av unik natur og kultur som basis for fritidsopplevelser og reiseliv.
- Tverrfaglig samarbeid med folkehelse, forebygging og tidlig innsats for barn og unge som felles fokus.
- Tunnelsikkerhet og beredskap.
- Framtidsrettet velferdsteknologi og annen smartteknologi.

4.0. Økonomi - mål og forutsetninger

Mål:

Utstein kommune skal ha en solid økonomi som sikrer gode tjenester til innbyggerne. Netto driftsresultat skal være i samsvar med nasjonale anbefalinger, og lånegjelden skal ligge på et forsvarlig nivå. Kommunen skal ha et disposisjonsfond som er stort nok til å kunne håndtere uforutsette utgifter, og finansforvaltningen skal sikre at verdiene av kommunens investeringer opprettholdes.

For å oppfylle målet er de fire kommunene blant annet enige om:

- Kommunen skal frigjøre midler gjennom effektivisering av fellesfunksjoner og administrative stillinger. Frigjorte midler skal fortrinnsvis brukes til å styrke tjenestetilbudet og/eller å bidra til at de økonomiske målene nås.
- Gebyrer, avgifter og egenbetalinger skal samlet sett ikke økes utover dagens sum. Det skal foretas utjevning mellom de nåværende kommunene. Selvkost skal være et hovedprinsipp.
- Følgende måltall skal legges til grunn for kommunens drift:
  - netto driftsresultat på mellom 2 prosent og 4 prosent av driftsinntektene
  - netto lånegjeld på maksimum 80 000 kroner per innbygger

- et disposisjonsfond på mellom 5 og 10 prosent av driftsinntektene
- Kommunens varige mål for fastsetting av eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer skal være laveste sats på 2 promille.
- Utgangspunktet for fastsetting av eiendomsskatt på verk og bruk skal være summen av det de fire kommunene har samlet i 2018.
- Den nye kommunens investeringsprogram skal bygge på de vedtatte økonomiplanene i de fire kommunene. Investeringene skal være forankret i gjeldende kommuneplaner og være fullfinansiert i framtidige balanserte økonomiplaner.
- Kommunen skal ha et egenkapitalkrav ved investeringer på minimum 20 prosent.

Vedlegget til intensjonsavtalen inneholder faktaopplysninger om økonomiske nøkkeltall per 2015, forventede endringer i kommunenes inntektssystem og økonomiske incentiver ved eventuell kommunesammenslåing.

5.0. Samfunnsutvikling

Mål:

Utstein kommune skal satse på bærekraftig lokalsamfunnsutvikling og tilrettelegge for bosetting, god infrastruktur og arbeidsplasser i og rundt nåværende kommunesentra, og i mindre bygder og grendesamfunn i alle deler av kommunen.

For å oppfylle målet er de fire kommunene blant annet enige om:

- Mål og strategier i de fire gjeldende kommuneplanene skal danne utgangspunkt for kommunens samordnede areal- og samfunnsplanlegging. Lokalbasert kunnskap og innbyggermedvirkning skal ivaretas i alt planarbeid. Ny kommuneplan skal avspeile mangfoldet av lokale forutsetninger og utfordringer, og fremme en balansert utvikling både i kommunens sentrumsområder og små lokalsamfunn.
- Arealdelen i ny kommuneplan skal videreføre prinsippet om differensierte virkemidler, som skal stimulere til variert stedsutvikling og bosetting i alle deler av kommunen. Særskilte bestemmelser for områder som har et spesielt vern som kulturminner, kulturlandskap og naturområder av høy verdi, skal opprettholdes.
- Jordvernet skal praktiseres strengt. Kommuneplanen skal fastsette langsiktige grenser for landbruket i kommunen.
- Kommunen skal ha høye ambisjoner for lokalbasert næringsutvikling og jobbskaping. Utviklingspotensialet i kommunens strategisk plasserte næringsområder av regional interesse skal utnyttes optimalt.
- Kommunen skal være en foregangskommune når det gjelder kompetanse og matproduksjon fra bærekraftig og miljøvennlig landbruk, havbruk og fiske, samt grønn energi.
- Kommunen skal profileres som attraktiv fritids- og reiselivskommune, med blant annet kystkultur, kulturlandskap, kulturminne og lokale nisjeprodukter som merkevare.
- «Den grønne landsbyen» Randaberg skal være kommunesenter i den nye kommunen. Vikevåg og Judaberg skal videreutvikles som kommunedelsenter, med offentlige og private sentrumsfunksjoner som er viktige for innbyggerne i nåværende Rennesøy og Finnøy kommune.
- Samferdsel skal være et høyt prioritert samfunnsutviklingsområde. Kommunen skal på kort sikt prioritere innsatsen for å opprettholde og videreutvikle nåværende ferje-, hurtigbåt- og busstilbud. Det skal i tillegg arbeides for bussforbindelse som kan binde den nye kommunen bedre sammen.

www.1000.com

Gode naboer

Fra storsamlinga i Rennesøy: Gode naboer, Henrik Halleland (t.v.), ordfører i Finnøy kommune, og Tor Bernhard Harestad fra Rennesøy kommune. Ved bordet framme, Helene M. Ohm, rådmann i Finnøy kommune. I bakgrunnen deler av Randabergdelegasjonen.

Samfunnsutvikling, forts.

- Kommunens langsiktige mål er å arbeide for regional og statlig støtte til prosjektet «Øyfast», som vil gi de bebodde øyene i Finnøy fastlandsforbindelse mot Nord Jæren.
- Kommunen skal være en foregangskommune når det gjelder satsing på sikkerhet og beredskap knyttet til de undersjøiske tunnelene.
- Kommunen skal støtte opp om og samarbeide aktivt med et livskraftig og allsidig frivillig organisasjonsliv i alle deler av kommunen. Gode økonomiske støtteordninger for mindre lag og organisasjoner skal videreføres.
- Kommunen skal ha et nært samarbeid med den lokale kirken, samt med andre tros- og livssynssamfunn. Framtidig organisering av Kirkelig fellesråds arbeid i den nye kommunen skal avklares i nært samarbeid med kirken selv.

6.0. Tjenestetilbud og myndighetsutøvelse

Mål:

Utstein kommune skal ha som ambisjon å videreutvikle dagens velferdstilbud og sikre alle innbyggere likeverdig tilgang til kvalitetstjenester og god forvaltning. Med basis i nærhetsprinsippet, skal innbyggerne sikres kortest mulig vei til basistjenester som barnehage, skole, legevakt, helsestasjon, sykehjem, hjemmetjenester og kultur-, idretts- og andre fritidstilbud.

For å oppfylle målet er de fire kommunene blant annet enige om:

- Kommunens tjenestetilbud innenfor barnehage, grunnskole, helsestasjon, lege, hjemmebasert omsorg og sykehjem skal organiseres desentralisert. Dagens skolestruktur opprettholdes, og retten til barnehage- og sykehjemsplass skal oppfylles innenfor nåværende kommunegrenser. Det bygges nytt sykehjem på Judaberg, i tråd med vedtatt økonomiplan for Finnøy. Innbyggerne skal i prinsippet ha valgfrihet innenfor hele kommunen.
- Det skal være et mål å skape aktivitet og arbeidsplasser i alle deler av kommunen. Den politiske og administrative ledelse, med fagetater og spesialiserte fagenheter, skal som hovedregel samlokaliseres i Randaberg. Der faglige grunner tilsier det, kan fagenheter/fagmiljø lokaliseres andre steder enn i tilknytning til kommunesenteret.
- Vikevåg, Judaberg og Kvitsøy skal ha lokale servicetorg med informasjonstjeneste og tilbud om enkel service og saksbehandling. Det skal prøves ut ordning med egne «kontordager» for fagetatene ute på servicetorgene.
- Kommunen skal ha en legevaktstjeneste som sikrer alle innbyggere fortsatt trygghet for rask og effektiv hjelp og behandling. Dagens legebåtbaserte samarbeid mellom Rennesøy, Finnøy, Kvitsøy (og Hjelmeland) skal videreføres og videreutvikles som kommunens legevaktordning. Det skal gjennomføres et faglig utredningsarbeid med utgangspunkt i et ønske om å etablere en felles legevakt for Utstein kommune med Vikevåg som senter. Gjeldende legevaktavtale med Stavanger kommune skal opprettholdes inntil en ny og minst like god ordning foreligger for innbyggerne i Randaberg.
- Det skal bygges nytt kommunedelsenter i Vikevåg på Rennesøy med servicetorgfunksjoner og senter for helsetjenester med lege, helsestasjon og mer spesialiserte tverrfaglige lavterskeltjenester, samt tannlege og frivilligsentral. Det er enighet om å diskutere nærmere om slike tverrfaglige lavterskeltilbud skal betjene innbyggere fra flere deler av kommunen enn Rennesøy.

- Kommunen skal satse målrettet på tverrfaglig tidlig innsats for barn og unge, med utgangspunkt i erfaringer i dagens kommuner. Viktige overgangsfaser som barnehage-skole og grunnskole-videregående skole skal ha spesiell oppmerksomhet.
- Synergieffektene ved å etablere og utvikle større og sterkere fagmiljø, skal blant annet utnyttes til fagutvikling av kommunens satsing på kultur og kulturskole. Det skal fortsatt være kulturskoleopp-læring og bibliotek tjenester i Vikevåg, Judaberg og Kvitsøy.

7.0. Lokaldemokrati og politisk styring

Mål:

Utstein kommune skal ha som ambisjon å holde oppe et livskraftig lokaldemokrati med god geografisk-, kjønns- og aldersmessig representasjon. Kommunen har som mål å stimulere til et bredt folkelig engasjement, og gi alle innbyggere god informasjon og reelle muligheter til å involvere seg, påvirke prosesser og beslutninger som berører deres hverdag.

For å oppfylle målene er de fire kommunene blant annet enige om:

- Kommunen skal styres med basis i formannskapsmodellen og ha et kommunestyre med minst 35 medlemmer, planutvalg og 2-3 hovedutvalg. Opprettelse av et eget organ med spesielt ansvar for samferdselssaker skal vurderes nærmere.
- I tillegg til kommunestyret og lovpålagte organer som formannskap, kontrollutvalg, partssammen-satt utvalg, eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, skal kommunen ha et barn og unges kommunestyre.
- Med utgangspunkt i intensjonsavtalen, skal Fellesnemnda utarbeide forslag til sammensetning, antall og ansvarsområder for hovedutvalgene, antall medlemmer i organene under kommunestyret og oppretting av råd og utvalg som ikke er nevnt i denne avtalen.
- Den enkelte tjenesteenheter skal delegeres omfattende ansvar og myndighet innenfor budsjett rammer vedtatt av kommunestyret.
- Det skal utvikles rutiner for gjensidig kontakt mellom kommune og grende-/nærmiljøutvalg over hele kommunen. Planutvalget skal ha et særlig ansvar for å informere, fange opp innbyggernes synspunkter og legge til rette for lokalt engasjement i planprosessene.
- Som ledd i arbeidet med å legge forholdene til rette for et livskraftig lokaldemokrati, vil kommunen høste erfaringer gjennom et forsøksprosjekt med kommunedelsutvalg for Kvitsøy, med grunnlag i delegert myndighet fra kommunestyret. Prosjektet skal tidsavgrenses og evalueres i forkant av åpningen av Rogfast.

Svein Helgesen, sekretær for kommunereformgruppene i Finnøy og Rennesøy, og Mirjam Ydstebø, ordfører i Kvitsøy kommune, har ledet forhandlingene med stø og god hånd.

8.0. Kommunen som arbeidsgiver

Mål:

Utstein kommune skal føre en arbeidsgiverpolitikk med gjensidig tillit og ansvar som kjenne-tegn. Med større fagmiljø skal kommunen satse sterkere og mer målrettet på ansattes kompetanse- og karriereutvikling.

For å oppfylle målene er de fire kommunene blant annet enige om:

- Prosessen fram mot eventuell sammenslåing skal baseres på god dialog med tillitsvalgte og medarbeidere. De ansattes interesser og rettigheter skal ivaretas på en forsvarlig måte. Tidlig informasjon, åpenhet og medvirkning skal sikre at medarbeiderne blir hørt og har muligheter til reell innvirkning på omstillingsprosessen.
- Alle ansatte som berøres av nyetableringen, skal gis en ansettelsesgaranti i den nye kommunen. Medarbeidere som eventuelt blir overtallige, skal tilbys andre oppgaver i den nye kommunen.
- Effektiviseringstiltak gjennomføres som hovedregel gjennom naturlig avgang. Omstillingen vil innebære at noen medarbeidere vil få nye arbeidsoppgaver og nytt arbeidssted.
- Lønns- og arbeidsvilkår i den nye kommunen skal harmoniseres innen ett år etter sammenslåingen, dvs. innen utgangen av 2020. Ingen ansatte skal gå ned i lønn, og pensjonsrettighetene skal ikke forringes som følge av nyetableringen.
- Etter eventuelt vedtak om etablering av ny kommune, skal det nedsettes et partssammensatt utvalg for å avklare saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de ansattes organisasjoner.

9.0. Interkommunalt samarbeid

Mål:

Som randkommune i en tett sammenkoblet felles bo-, arbeids- og serviceregion på Nord-Jæren, vil Utstein kommunen spille en aktiv rolle i et regionalt samarbeid for å møte dagens og fremtidens utfordringer innenfor arealforvaltning, transport, boligbygging og næringsutvikling.

For å oppfylle målene er de fire kommunene blant annet enige om:

- Utstein kommune skal søke samarbeid med andre kommuner og regionale instanser om oppgaver med kompleksitet, og kompetansekrav som gjør det nødvendig med bredt samarbeid over kommunegrensene.
- Barnevern og PPT opphører som interkommunale samarbeidsområder og inngår som ordinære tjenestetilbud i regi av den nye kommunen.
- Dersom kommunestyrene gjør vedtak om sammenslåing, skal Fellesnemnda som del av sitt arbeid vurdere om det er aktuelt for den nye kommunen å overta ansvaret for å løse flere oppgaver som i dag håndteres av interkommunale instanser.

Randaberg 22. april 2016

Kristine Enger
ordfører i Randaberg kommune

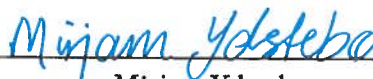

Dagny Sunnanå Hausken
ordfører i Rennesøy kommune

Henrik Halleland
ordfører i Finnøy kommune

Mirjam Ydstebo
ordfører i Kvitsøy kommune

Vedlegg med utfyllende informasjon til enkelte punkter i intensjonsavtalen

Kapittel 1: Innledning

- a) Gjennom å slå sammen Randaberg, Rennesøy, Finnøy og Kvitsøy vil det etableres en ny randkommune til storbyområdet på Nord Jæren med et innbyggertall på i underkant av 20 000 og et areal på ca. 200 kvadratkilometer. Avstanden mellom Randaberg sentrum og dagens kommunesenter Judaberg i Finnøy er 34 km.
- b) 5 argumenter som ofte trekkes fram til fordel for etablering av en ny Utstein kommune:
- Vi får sterkere og mindre sårbare fagmiljø.
  - Den nye kommunen vil bli et "fyrtårn" på områder som kystkultur, kulturminne, frivillighet, landbruk, maritime næringer og tunnelsikkerhet/beredskap.
  - Mer samordnet areal- og samfunnsplanlegging vil være gunstig for jordvernet, miljøet og bolig- og næringsutbyggingen.
  - Kommunen vil fortsatt være mellomstor, landlig og relativt oversiktlig.
  - Økt mangfold vil gi kommunen større samlet styrke og nye og spennende utviklingsmuligheter.
- c) 5 argumenter som ofte trekkes fram som innvendinger mot etablering av en ny Utstein kommune:
- Den nye kommunen blir fortsatt for liten til å kunne håndtere krevende oppgaver med behov for høyt spesialisert kompetanse på en forsvarlig og tilfredsstillende måte.
  - En mellomstor randkommune vil i liten grad bidra til å løse de store regionale samfunnsutviklingsutfordringene på Nord Jæren.
  - Langt færre folkevalgte vil bety et svekket lokaldemokrati og fare for økt avstand mellom innbyggere og politikere.
  - Store forskjeller vil skape interne spenninger og prioriteringskonflikter innad i kommunen.
  - Dagens offentlige kommunikasjonssystem i og mellom de fire kommunene er ikke egnet til å binde den nye kommunen sammen.

gjennomføring av selve endringsprosessen, partssammensatte endringsorgan, frikjøp av tillitsvalgte og spørsmål om samordning av lønns- og arbeidsvilkår.

- c) Blant andre administrative spørsmål som må utredes nærmere i den videre prosessen, nevnes:
- Plan for harmonisering av egenbetalinger, gebyrer og avgifter, inkludert eiendomsskatt
  - Vurdering av investeringer i den enkelte kommunes økonomiplaner som går ut over 2019.
  - Harmonisering av eiendomsportefølje, vurdering av behov for kommunale bygg
  - Vurdering av behov for tilsetninger i administrative stillinger i 2018 og 2019
  - Harmonisering av IKT-systemer for blant annet lønn, økonomi og fakturering, plan og byggesaksdialog, arkiv og innbyggdialog etc.

Kapittel 3: Kommunnavn, visjon og hovedmål

- a) De fire kommunene gjennomførte 6. april 2016 en storsamling hvor spørsmål om visjon og verdier stod sentralt. Innspill og forslag fra denne samlingen vil bli tatt med inn i den videre prosessen.
- b) De fire kommunene har i dag hver sin kommuneplan med visjons-, mål- og verdi-formuleringer. Randaberg, Rennesøy og Finnøy har vedtatt følgende kortfattede visjoner:

Randaberg: *Sammen skaper vi den grønne landsbyen*

Rennesøy: *Det gode liv på dei grønne øyane*

Finnøy: *Dei lyse og levande øyane. Saman for folk i Finnøy*

Kvitsøy har ikke gjort et eksplisitt visjonsvedtak, men har i kommuneplanens samfunnsdel formulert følgende overordnede mål for den langsiktige utviklingen i kommunen:

«Det overordnede målet for Kvitsøysamfunnet er at en skal bevare Kvitsøys særpreget og kvaliteter som bærekraftig og levende kystsamfunn, og at samfunnsutviklingen skal skje med sterk grad av lokal styring og medvirkning.»

Kapittel 4: Økonomi – forutsetninger og mål

- a) Økonomiske nøkkeltall for de fire kommunene per 2015:

<i>Foreløpige KOSTRA-tall 2015</i>	<i>Driftsutgifter (mill. kr)</i>	<i>Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter</i>	<i>Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter</i>	<i>Netto lånegjeld i kroner per innbygger</i>
<i>Randaberg</i>	<i>790</i>	<i>3,5</i>	<i>1,9</i>	<i>55 089</i>
<i>Rennesøy</i>	<i>354</i>	<i>3,3</i>	<i>3,1</i>	<i>72 945</i>
<i>Finnøy</i>	<i>264</i>	<i>0,5</i>	<i>4,6</i>	<i>67 342</i>
<i>Kvitsøy</i>	<i>58</i>	<i>3,6</i>	<i>16,5</i>	<i>44 527</i>
<i>Utstein</i>	<i>1 466</i>			

Kommunane v/ordførar og rådmann

19 APR 2016

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Kommunereforma - kommunestyra skal gjere endeleg vedtak

Dette brevet inneheld omtale og link til ei **momentliste** som kan vere til hjelp i saksutgreiinga fram til endeleg vedtak. I tillegg inviterer vi til **dialog** med kommunane om det avsluttande arbeidet med kommunereforma. Vi gir også ein oversikt over viktige **milepælar**.

Status i kommunane

Mange kommunar har brukt første delen av dette året til å ferdigstille utgreiingar, forhandle fram intensjonsavtalar og førebudd folkerøystingar eller spørjeundersøkingar. Samla sett har kommunane lagt ned mykje godt reformarbeid, men nokre kommunar har også ein del arbeid igjen. Det nærmar seg fort fristen 1. juli for vedtak i kommunestyra om framtidig kommunestruktur.

Inndelingslova seier at innbyggjarane bør høyrast før kommunestyret gjer eventuelt vedtak om ny kommunestruktur. I prosessen med kommunereforma meiner Fylkesmannen at dette også må gjelde for kommunar som vel å stå åleine. Det er opp til kommunestyret å velje høyringsmetode. Dette omtalte vi nærmare i vårt infobrev i august 2015.

Momentliste

Fylkesmannen kan i utgangspunktet ikkje gi kommunane ein fast mal for framstilling av endeleg saksutgreiing og vedtak, men det vil vere i alle si interesse at det er ein nokolunde lik struktur på dette. Vi viser til [Stortinget sitt vedtak](#) våren 2014, der kommunane blir bedne om å starte arbeidet med kommunereforma. Hovudmåla i kommunereforma, kriteria for god kommunestruktur og sentrale dokument frå til dømes kommuneproposisjonar, brev frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet, rettleiarar og rapportane frå ekspertutvalet, vil vere viktige grunnlag for saksutgreiinga fram til endeleg vedtak.

Busettingsmønster, demografi, samferdsel, teknologi, arbeids- og næringsstruktur har endra seg mykje sidan førre kommunegjennomgang. I denne utviklinga er kommunane viktige aktørar som også skal tilpasse seg for at innbyggjarane skal sikrast gode velferdstenester, demokrati og gode busettings- og næringsstruktur i eit langsiktig perspektiv. Ein viktig del av saksførebuinga fram til vedtak blir difor å synleggjere potensial og utfordringar i kommunen dei neste 20-30 åra.

Vi har summert opp ei [momentliste](#) ut frå kva fleirtalet på Stortinget og regjeringa har sett som mål og kriterium for kommunereforma. Momenta i lista, som ligg på heimesida vår, vil «spegle»

Fylkesmannen si saksbehandling av dokumentasjonen frå kommunane i arbeidet med tilrådinga. Vi vil etter ein gjennomgang av kvar enkelt kommune og faktakjelder elles - til sist skrive vår tilråding om framtidig kommunestruktur i Rogaland - ut frå ei heilskapleg vurdering.

For å summere opp, ønskjer vi at alle kommunane omtalar følgjande punkt:

- Grunndata – korte fakta (innbyggartal, busettingsmønster, avstandar, kommunikasjon)
- Prosess
  - Organisering av arbeidet
  - Kva alternativ har vore diskutert – nabopratar
  - Type og resultat - innbyggjarinvolvering (folkemøte, folkehøyring,...)
  - Aktuelle intensjonsavtalar, kva blei valt
- Vurdering av kommunen etter dei fire hovudrollane
- Økonomisk status og utvikling

Den dokumentasjonen kommunane sender over, blir ei viktig kjelde i arbeidet med vår tilråding.

Dialog med kommunane

Fylkesmannen vil samarbeide tett med kommunane slik at vi i prosessen framover legg til grunn det same faktagrunnlaget. Vi vil også tilby råd og rettleiing i dei prosessane som er aktuelle fram mot endelege vedtak. Ei problemstilling kan vere grensedelingar/grensejusteringar.

Kommuneproposisjon 2017 og kommunereforma er tema på [samling for kommunane](#) den **31. mai**.

Viktige milepælar:

Tema	Dato
Kommuneøkonomisamling, Stavanger	31. mai
Endeleg vedtak om ny kommunestruktur	Innan 1. juli
Fylkesmannen si tilråding	Innan 1. oktober

Vi ønskjer dykk lukke til med reformarbeidet i sluttspurten fram mot 1. juli.
Ta gjerne kontakt om det er spørsmål til prosessen.

Med helsing

Magnhild Meltveit Kleppa
fylkesmann

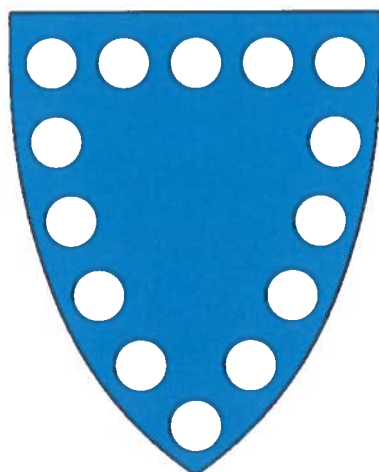
Lone Merethe Solheim
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Saksbehandlar: Anfinn Rosnes
Saksbehandlar telefon: 51 56 89 80 - E-post: fmroaro@fylkesmannen.no

Kopi til:

Distriktssenteret
Fylkesmannen i Vest-Agder Postboks 513 4605 Kristiansand S
Fylkesmannen i Hordaland Postboks 7310 5020 Bergen
KS Rogaland

Randaberg kommune

”Sammen skaper vi den grønne landsbyen”

Randaberg kommune vart skilt ut frå Hetland kommune i 1922. Randaberg kommune har eit areal på 25 km². Det bur 10 737 innbyggjarar i kommunen per 1/1-2016.

Randaberg kommune er ein liten, kompakt kommune der folk hovudsakeleg bur tett i tre områder: Sentrum, Grødem og Viste/Goa/Endrestø. I gjennomsnitt bur det 447 innbyggjarar per km² i Randaberg kommune. Over halvparten av kommunen er aktiv landbruksjord, og det bur folk spreidd i heile kommunen i tillegg til dei tettbygde områdene. Randaberg sentrum er midt i kommunen og det er maksimum 5 km til yttergrensene av kommunen derifrå.

Randaberg kommune har godt utbygd infrastruktur, E39 går 2 km gjennom kommunen, og transportkorridor-Vest vil treffa E39 i Randaberg kommune. I tillegg er det godt utbygd (fylkes)kommunalt vegnett i heile kommunen. Rennfast har innslagspunkt i kommunen, det same vil Rogfast få. Frå Mekjarvik går det ferje til Kvitsøy, og Mekjarvik er reservekai for Mortavika-Arsvågen-sambandet over Boknafjorden.

Randaberg kommune har eit aktivt foreningsliv, både innan idrett, kultur, menighetsarbeid og kristne foreningar.

Randaberg kommune har hatt ein styrt utvikling av sentrum sidan 1980. I gjeldande kommuneplan og vedtatte reguleringsplanar er det lagt opp til ei fortsatt fortetting i sentrum, og utviding av arealet for sentrumsfunksjonar. Randaberg kommune har definert seg sjølv som landsby, og ikkje by, bygd eller bydel. Prosessen som førte fram til det begynte i 2004, og ga oss mottoet «Sammen skaper vi den grønne landsbyen» då neste kommuneplan (2007-2020) vart vedtatt i 2007.

Randaberg kommune er ein typisk pendlarkommune. Meir enn 3.500 arbeidstakarar som bur i Randaberg kommune har arbeidet sitt i andre kommunar. Det er drøyt 1.500 arbeidstakarar som pendler andre vegen. Både ut- og innpendling er desidert størst til Stavanger kommune, men det er og ein del som pendler til Sola og Sandnes. Innpendlinga er hovudsakeleg frå Sola, Rennesøy og Sandnes i tillegg til Stavanger.

Det er 733 årsverk i Randaberg kommune, om lag 900 tilsette. Randaberg kommune har ein sunn økonomi, og gir gode tjenester til sine innbyggjarar. Tabellen under viser plasseringa i Kommunebarometeret i forhold til våre nabokommunar.

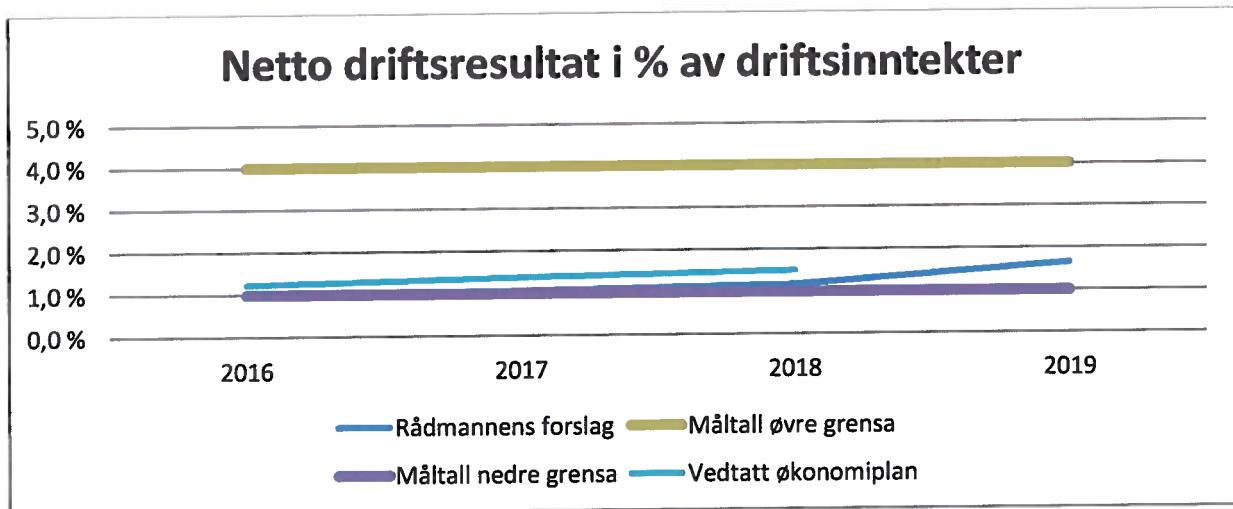
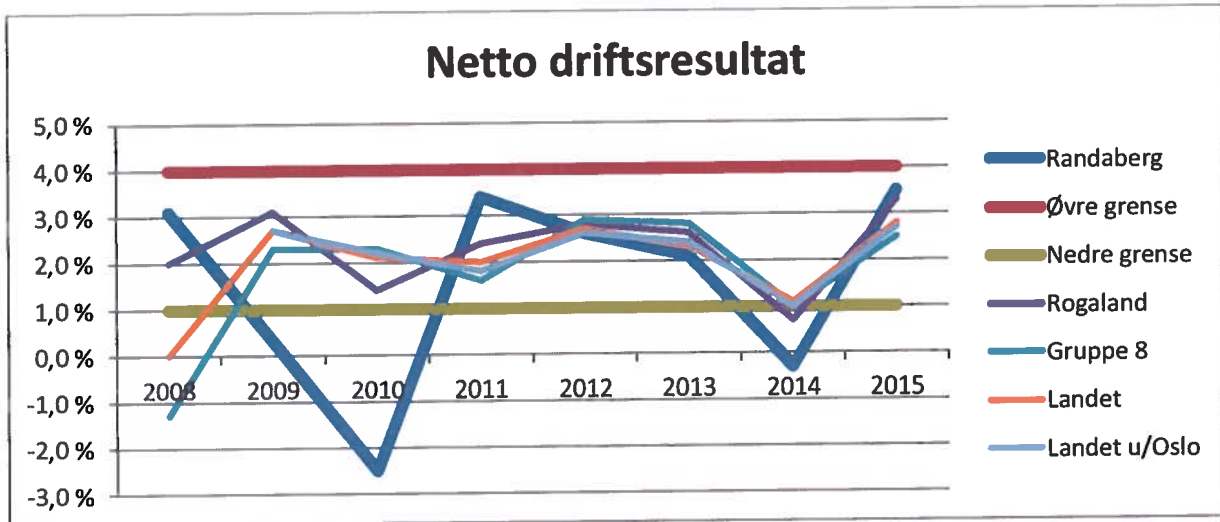
Foreløpig utgave, data oppdatert per 20. april 2016

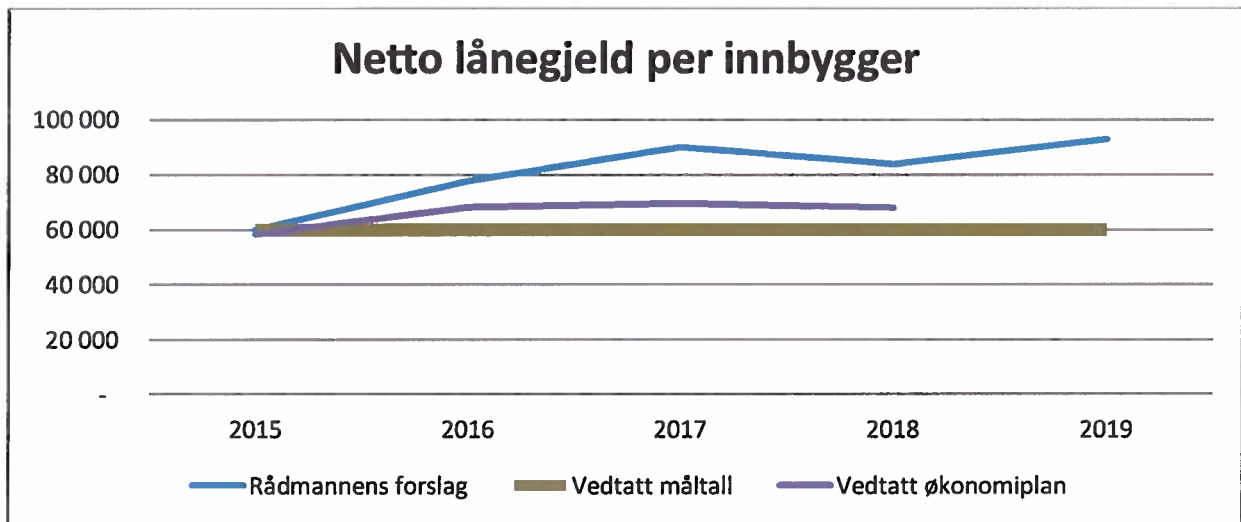
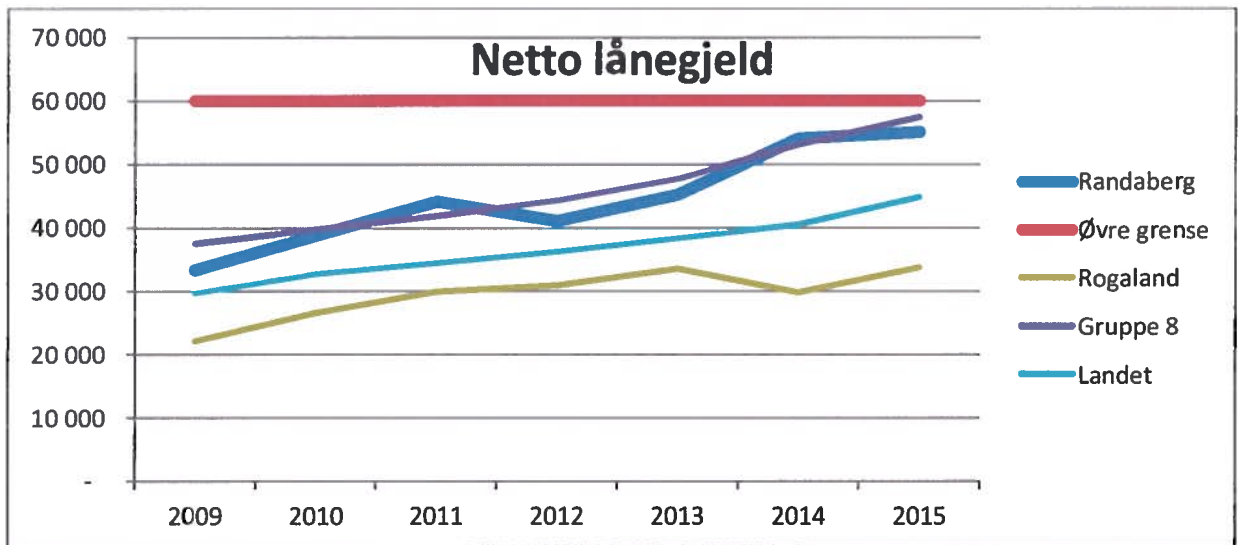
		Randaberg	Finnøy	Rennesøy	Kvitsøy	Stavanger
Plassering totalt	146	63	269	75	251	112
Uten hensyn til korrigerert inntekt	142	58	245	100	120	78
Korrigerert inntekt (100 = snitt)	143	104	110	100	121	107
Rangering korrigerert inntekt	144	181	131	241	65	155
Er nøkkeltallene bedre eller dårligere enn korrigerert inntektsnivå skulle tilsi?		Bedre	Svakere	En god del bedre	Litt svakere	Bedre
Rangering i fylket	147	2	17	3	16	6
Rangering i kommunegruppa	148	8	45	12	8	5

Randaberg si plassering i Kommunebarometeret har blitt betre dei siste åra. Sjølv om det kan vera ulike oppfatningar av om kvaliteten på grunnlaget for Kommunebarometeret, så er det veldig sannsynleg at ei plassering som nummer 63 i landet reflekterer at Randaberg kommune ikkje har dårlegare tjenester enn andre kommunar i landet eller nabokommunane.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totalplassering (rapportert)	243	166	96	160	58	78	63
Totalplassering (oppdatert/sammenliknbar)	147	153	52	92	18	42	63
Uten hensyn til økonomiske vilkår (oppdatert/sammenliknbar)	171	155	54	105	14	37	58
Rangering inntektsnivå	213	213	215	204	188	182	182

Randaberg kommune har vedtatt to sentrale økonomiske måltall for drifta. Netto driftsresultat i forhold til driftsinntekter og netto lånegjeld i forhold per innbygger. Tabellane under viser utviklinga i desse måltalla dei siste åra og planlagt utvikling i vedtatt økonomiplan. Dei viser at Randaberg kommune har ein sunn økonomi trass i høg lånegjeld.

Opinion:

Innbyggerundersøkelse Kommunereformen

Undersøkelse gjennomført i
Randaberg kommune

Opinion AS

Juni 2016

Oppdragsbeskrivelse

Oppdragsgiver	Randaberg kommune
Kontaktperson	Tone M. Haugen, kommunikasjonsjef
Formål	Innbyggerundersøkelse i forbindelse med kommunereformen basert på et representativt utvalg
Metode	Kvantitativ, telefonundersøkelse, sannsynlighetsutvelging
Utvalgsområde/univers	Innbyggere i Randaberg kommune, 16 år og eldre
Vekting	Data er vektet på kjønn og alder for å gjenspeile sammensetningen i kommunen
Antall intervju (n=)	n=1000
Feilmargin	Ved en base på 1000 (n=1000) kan vi med 95% sannsynlighet si at det riktige resultatet ligger innenfor $\pm 1,4$ og $\pm 3,1$ prosentpoeng, avhengig av prosentresultatets størrelse. Usikkerheten er størst ved et prosentresultat på 50% og minst ved prosentresultater på 5%/95%. Se feilmargintabell på side 5.
Feltperiode	1. – 8. juni 2016
Ansv konsulent Opinion	Henrik Høidahl, hh@opinion.no , tlf. 992 61 015

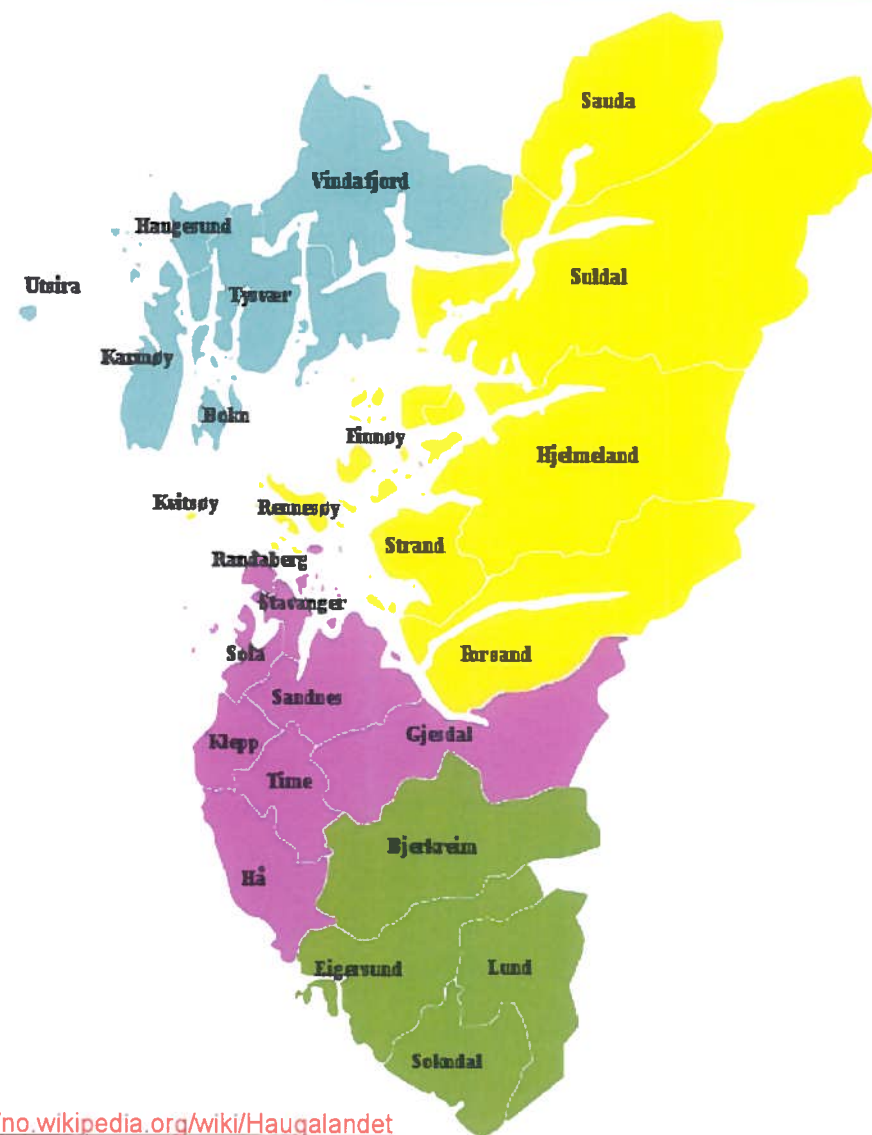
Kommunereformen

Kommunesammenslåing er blitt satt på agendaen de siste årene. Det er 50 år siden forrige kommunereform og mye har skjedd når det gjelder oppgaver og ansvar siden den gang. Stortinget har gitt tilslutning til å gjennomføre en ny kommunereform som skal gi ny kommunestruktur og nye oppgaver til kommunene. Målet er større og mer robuste kommuner. Dette anses nødvendig for å møte morgendagens utfordringer og stadig økte forventninger blant innbyggerne.

En innbyggerhøring, som verktøy i kommunereformen, vil bidra til

- 1) å gi innspill og kunnskap, blant annet til de folkevalgte, om hva det er innbyggerne i kommunen er opptatt av og hvor de føler tilhørighet,
- 2) å identifisere innbyggernes syn på kommunesammenslåing
- 3) at kommunereformen får økt oppmerksomhet og heve innbyggernes engasjement om reformen.

I denne rapporten er resultatene på hovedtallsnivå (totalbasen) lagt inn i grafene. Signifikante forskjeller mellom kvinner og menn og mellom aldersgrupper er også kommentert. For nedbrytninger på bakgrunnsspørsmål vises det til resultatstabeller i Excel.

Kilde:
<https://no.wikipedia.org/wiki/Haugalandet>

Om undersøkelsen

Utvalgssammensetning og representativitet

- Målgruppen, 16 år og eldre, kan identifiseres i sentralt befolkningsregister
- I hvert område av kommunen trekkes det et tilfeldig utvalg, der alle har den samme muligheten til å bli valgt
- Utvalget tilrettelegges med andre ord ved sannsynlighetsutvelging
- Det trekkes utvalg på postnummer
- Det gir et godt og representativt utvalg i tettstedene, og dermed i kommunen totalt sett, der også spredt bebyggelse inngår
- Videre vektet det på kjønn og alder slik at utvalget i undersøkelsen gjenspeiler befolkningssammensetningen i kommunen

Kontrollrutiner

- Samarbeidspartner på datainnsamling, Norstat Norge AS, og Opinion AS har gode kvalitetsrutiner for å avdekke utvalgsskjevheter og eventuelle feil i forbindelse med datainnsamlingen. Disse rutinene inkluderer:
  1. Riktig rekruttering/opplæring av intervjuere
  2. Innlytting/veiledning gjennomført av spesialopplærte veiledere/intervjuledere på det enkelte produksjonssted
  3. Dialerstatistikk på den enkelte intervjuers arbeidstid, herunder gjennomsnittlig intervjutid, antall bortfall og pålogget tid
  4. Kontroll av svarmønstre på intervjuernivå, hvor det fokuseres på eventuelle avvik i svargivning
  5. Minst mulig grunnlag for at intervjuer skal kunne påvirke utvelgingen av respondenter
  6. Råmaterialet er nøye gjennomgått før vekting av data, videre bearbeiding og rapportering

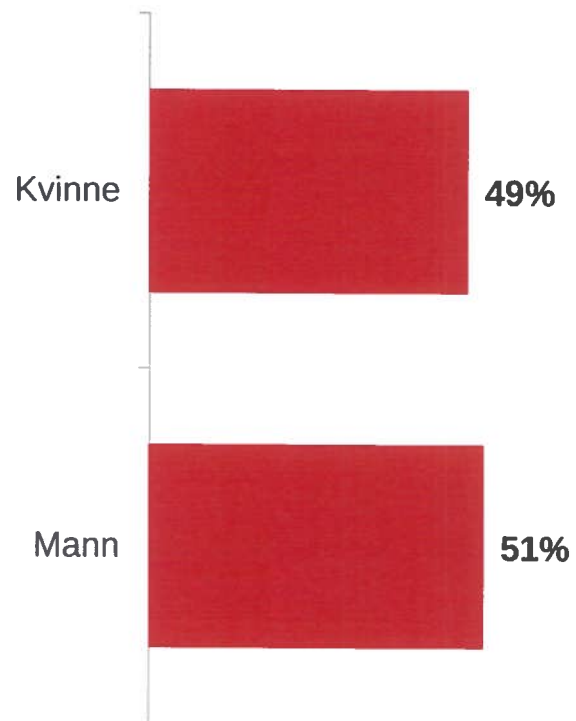

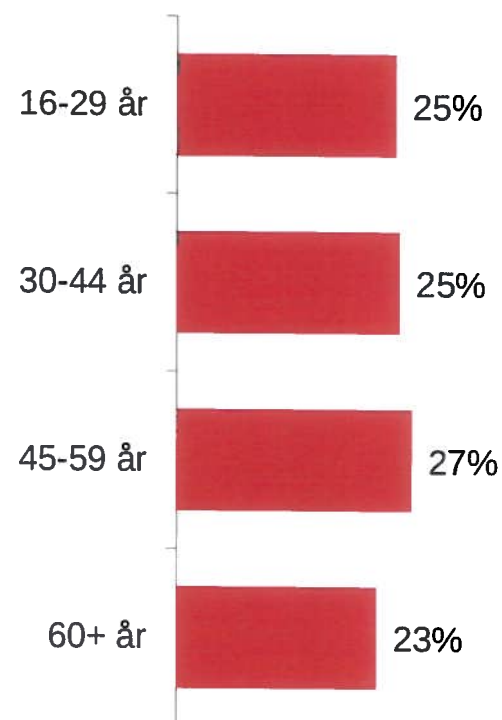

Utvalget: Innbyggere i Randaberg kommune, 16 år+, n=1000

Kjønn

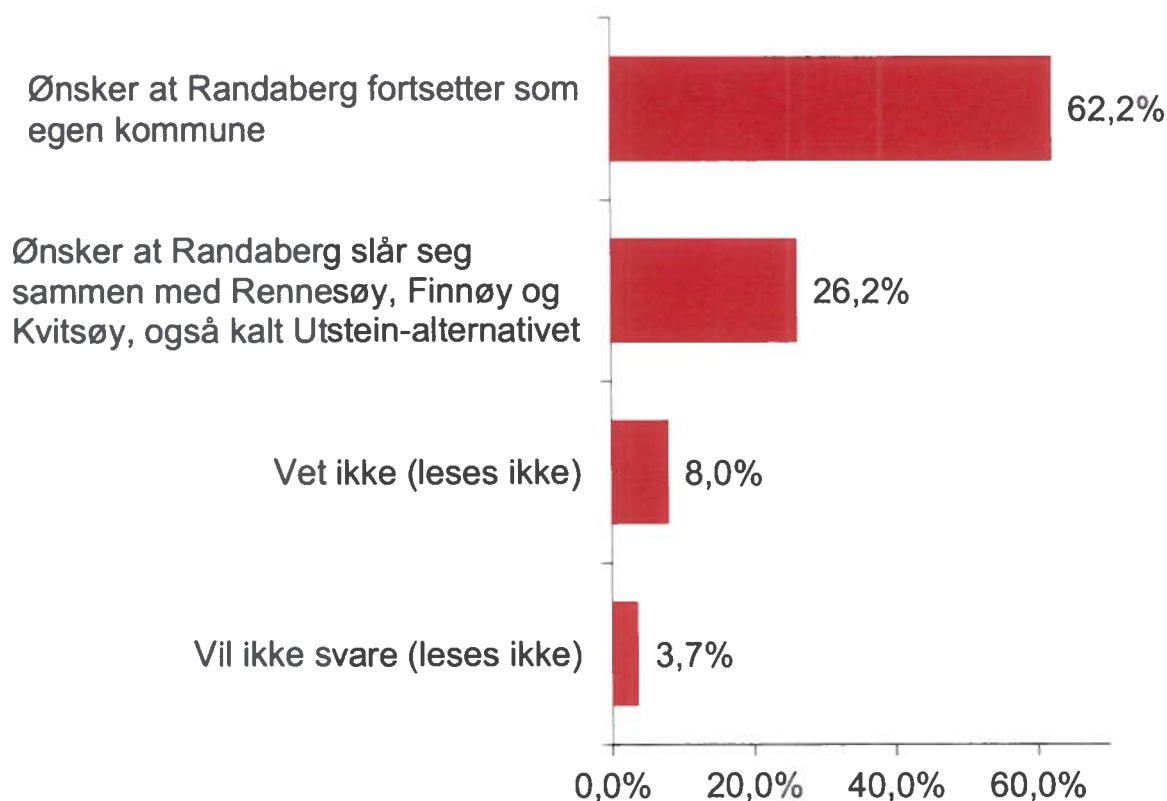
Alder

Et klart flertall foretrekker at Randaberg fortsetter som egen kommune

Innledning: God kveld, mitt navn er NN og jeg ringer fra Opinion. På vegne av Randaberg kommune gjennomfører Opinion en spørreundersøkelse i forbindelse med kommunereformen og om Randaberg bør slå seg sammen med andre kommuner eller ikke. Jeg håper du har anledning til å sette et par minutter til å svare på dette.

Hvilket alternativ foretrekker du?

n=1000

- 62 % av kommunens innbyggere ønsker at Randaberg fortsetter som egen kommune, 26 % ønsker at Randaberg slår seg sammen med Rennesøy, Finnøy og Kvitsøy, også kalt Utstein-alternativet.
- Det er et flertall for å fortsette som egen kommune blant kvinner og menn og i de fire aldersgruppene.
- Det er i aldersgruppen 45-59 år vi finner den høyeste andelen som foretrekker Utstein-alternativet (34 %).

	Mann	Kvinne	16-29 år	30-44 år	45-59 år	60 år+
Base	512	488	250	254	268	228
Egen	60%	65%	69%	64%	53%	63%
Slå sammen	28%	25%	22%	26%	34%	22%
Vet ikke	9%	7%	8%	6%	9%	9%
Vil ikke svare	4%	3%	2%	4%	4%	5%

Innsikt som bringer deg videre

opinion.no

Opinion AS
Maridalsveien 13E
0178 OSLO
T: 21 300 400
E: post@opinion.no

